

KELMĖS RAJONO KRAŽIŲ ŽYGMANTO LIAUKSMINO
PAGRINDINĖ MOKYKLA 190093592
(įstaigos pavadinimas, kodas)

PATVIRTINTA:

Kelmės r. Kražių Žygimanto Liauksmino
pagrindinės mokyklos direktoriaus
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

2026 m. kovo 12 įsakymu Nr. V1-48
(data, dokumento rūšies pavadinimas)

ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ ELGESIO (ETIKOS) TAISYKLĖS

Elgesio taisyklių tikslas-atskleisti bei įtvirtinti įstaigos propaguojamas vertybes, veiklos principus bei elgesio standartus.

Nustatyti pagrindinius įstaigos santykių su klientais, verslo partneriais, valstybinėmis, savivaldybės institucijomis, konkurentais, įstaigos darbuotojais principus.

Nustatyti aiškias įstaigos darbuotojų pareigas, atliekant savo darbinės užduotis bendraujant su įstaigos klientais, verslo partneriais, valstybinėmis institucijomis priimtino bei skatintino elgesio ribas.

Apsaugoti bendrovės klientų, darbuotojų, verslo partnerių, teises bei teisėtus interesus.

Mandagumas ir paslaugumas yra pagrindiniai kolegiško bendravimo principai. Neigiamų emocijų demonstravimas, balso kėlimas kalbant ar smurto panaudojimas prieš kitą darbuotoją (*tiek psichologinio, tiek fizinio*) niekada nėra toleruojamas.

Įmonė netoleruoja darbuotojų diskriminacijos dėl jų politinių, religinių, seksualinių ir asmeninių pažiūrų, bei šeimos/sveikatos padėties ar būklės.

Bet kokios formos priekabiavimas prie kito asmens yra draudžiamas.

Įstaigos darbuotojų bei partnerių neetiškas, piktybiškas ar kitoks neigiamas elgesys nelieka neįvertintas.

Sąvokos smurtas ir priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas

Smurtas ir priekabiavimas – vieno ar kelių asmenų nepriimtinas elgesys, galintis pasireikšti įvairiomis formomis, kurių vienos nustatomos lengviau negu kitos, tai elgesys, kai vienas ar daugiau vadovų ar darbuotojų siekia įžeisti arba įžeidžia darbuotojo orumą, siekia daryti arba daro neigiamą įtaką jo emocinei sveikatai ir (arba) siekia sukurti arba sukuria priešišką darbo aplinką.

Smurtu laikomas asmens (-ų) veikimu ar neveikimu kitam (-iems) asmeniui (-ims) padaromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis poveikis, susijęs su darbu, dėl kurio darbuotojas patiria arba gali patirti neturtinę ar turtinę žalą.

Priekabiavimas – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

Priekabiavimas gali pasireikšti žodžiu ir raštu, rečiau – fiziniais veiksmais. Priekabiavimo metu gali būti taikomi įžeidūs komentarai, juokeliai, žeminimas, nesidalijama svarbia informacija, asmuo atibojamas nuo kitų kolegų, susitikimų arba pasitarimų, ignoruojamas, jam skiriamos su darbinėmis funkcijomis nesusijusios užduotys ir pan. Pagrindinis smurto ir priekabiavimo skirtumas yra tai, kad priekabiavimas yra tęstinis procesas, t. y. – pasikartojantis nepriimtinas elgesys, o smurtas dažniausiai būna vienkartinis, staigus (ūmus) netinkamo elgesio proveržis.

Smurtas ir priekabiavimas – tai žmogaus teisių pažeidimas, darantis žalą tiek asmens, tiek visos įstaigos, įstaigos ir organizacijos gerovei. Siekiant užkirsti kelią smurto ir priekabiavimo apraiškoms įstaigoje, būtina skatinti darbuotojus prisidėti prie smurto ir priekabiavimo prevencijos, pagarbos ir darbo kultūros ugdymo.

Seksualinis priekabiavimas – nepageidaujamas užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys su asmeniu, turint tikslą pakenkti asmens orumui, ypač sukuriant bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

Siekiant įvertinti, ar situacija laikytina seksualiniu priekabiavimu, verta atkreipti dėmesį į toliau išvardytus pagrindinius aspektus.

- Ar tai asmens orumą menkinantis elgesys (priverčia jaustis nepatogiai, nejaukiai)?
- Ar tai bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką sukuriantis elgesys?
- Ar žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas elgesys yra nepageidaujamas, užgaulus?
- Ar žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas elgesys yra intymaus pobūdžio?

Seksualinis priekabiavimas gali pasireikšti įvairiais būdais ir sukurti nepageidaujamą, nemalonią, bauginančią, žeminančią ar įžeidžiančią darbo aplinką.

DARBUOTOJŲ PAREIGOS

1. Tinkamai ir laiku įgyvendinti įstaigos bei tiesioginio vadovo nurodytas užduotis.
2. Pagal kompetenciją aktyviai dalyvauti teikiant pasiūlymus projektams ir teisės aktams, o juos priimant – siekti, kad jie neprieštarautų visuotinai pripažintoms pagrindinėms žmogaus teisėms ir laisvėms;
3. Sąžiningai vykdyti tiesioginio vadovo ir įstaigos direktoriaus teisėtus nurodymus, tinkamai ir sąžiningais atlikti savo pareigas;
4. Teisingai suvokti įstaigos tikslus, įsipareigojimus ir deramai juos įgyvendinti;

5. Informuoti savo tiesioginį vadovą ir įstaigos direktorių apie visus pastebėtus konfliktus.
6. Darbuotojai darbo metu privalo elgtis dalykiškai:
 - būti korektiškais, mandagiais;
 - laikytis bendravimo etikos taisyklių bei elgtis taip, kad jų veiksmai nepakenktų dalykinei reputacijai;
 - ne darbo metu darbuotojai turi vengti bet kokių situacijų, kuriose jų netinkamas elgesys galėtų būti siejamas su įmone bei jos reputacija.
7. Įstaigos darbuotojai turi netoleruoti jokios diskriminacijos ir priekabiavimo (*dėl rasės, religijos, tikėjimo, tautinės kilmės, lyties, neįgalumo, amžiaus, šeimyninės padėties ir t.t.*). Visi įstaigos darbuotojai turi elgtis vadovaudamiesi Elgesio taisyklių principu.
8. Darbuotojas turi vengti bet kokių aplinkybių, kurioms esant galėtų būti padaryta žala įstaigos reputacijai ar kitiems materialiams bei nematerialiems įstaigos interesams.
9. Atvirai ir teisingai bendrauti.
10. Noriai siekti kompromiso, vertinti kitų nuomonę.
11. Dalytis turima patirtimi, žiniomis, pripažinti savo klaidas.
12. Kiekvienas darbuotojas turi būti nuodugniai susipažinęs su teisės aktais reglamentuojančiais jo darbinių funkcijų vykdymą.
13. Dalyvauti mokymuose, susitikimuose ir renginiuose, skirtuose ugdyti darbinę etiką.
14. Laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimų.

DARBUOTOJAMS DRAUDŽIAMA

1. Kviestis į darbo vietą pašalinius asmenis be administracijos leidimo.
2. Draudžiama atsinešti ir vartoti darbo vietoje alkoholinius gėrimus, psichotropines ar narkotines, toksines medžiagas ne gydymosi tikslams.
3. Naudotis įstaigos nuosavybe.
4. Gadinti įstaigos turtą.
5. Piktnaudžiauti einamomis pareigomis.
6. Bet kokia forma priekabiauti, nediskriminuoti, smurtauti (įskaitant seksualinį) prie kito asmens (darbuotojo, kliento).
7. Smurtas ir priekabiavimas:

- darbo vietose, įskaitant viešąsias ir privačias vietas, kai darbuotojas yra darbdavio žinioje ar atlieka pareigas pagal darbo sutartį;
 - pertraukų pailsėti ir pavalgyti metu arba naudojantis buties, sanitarinėmis ir higienos patalpomis;
 - su darbu susijusių išvykų, kelionių, mokymų, renginių ar socialinės veiklos metu;
 - su darbu susijusio bendravimo, įskaitant bendravimą informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis, metu;
 - darbdavio suteiktame būste;
 - pakeliui į darbą arba iš darbo.
8. Bet kuriais savo veiksmais sukelti fizinį ar moralinį skausmą, daryti materialinę žalą, sudaryti žmonių sveikatai ir gyvybei pavojingas situacijas.
 9. Nepagrįstai kritikuoti darbuotojus, kolegas, dėl atliktų darbo užduočių.
 10. Bendrauti pakeltu tonu, nevaldyti emocijų.
 11. Viešai komentuoti darbuotojo veiksmus, kuriais siekiama darbuotoją pažeminti, sumenkinti, paniekinti.
 12. Rūkyti įstaigos patalpose.
 13. Žaisti azartinius žaidimus, bendraujant su kolegomis, klientais, užsakovais, vartoti keiksmažodžius (keikti klientus, užsakovus, kolegas).
 14. Garsiai rėkauti, rodyti nepasitenkinimą klientams, kolegoms. Rodyti nepadorius gestus.
 15. Virtualioje ar viešoje erdvėje skleisti kitų asmenų, darbuotojų privatumą pažeidžiančią informaciją, įrašinėti kitų įstaigos darbuotojų pokalbius, filmuoti.
 16. Draudžiama atsinešti į įstaigos patalpas įrašus, literatūrą, laikraščius, žurnalus ir kitus leidinius, kurie tiesiogiai skatina ar propaguoja karą, žiaurų elgesį. Smurtą, pornografiją bei daiktus, nesusijusius su darbu: ginklus, peilius, dujų balionėlius, pirotechninius gaminius ar kitus kenksmingus ir sveikatai pavojingus daiktus.
 17. Savavališkai, be įstaigos administracijos leidimo, išeiti iš darbo.